

[Kristen Østergaard.]

givne vanskelige situation af skaffe det bedste for dansk forsvar.

Da forsvarsforslaget blev fremsat i denne samling, udtalte forsvarsministeren håbet om, at de kommende forhandlinger i forsvarsudvalget måtte føre frem til en ny forsvarsordning med bredest mulig tilslutning. Dette håb er i dag gået i opfyldelse, og derfor vil jeg indlede med at lykønske forsvarsministeren med resultatet af forhandlingerne. Om kort tid kan ministeren undertegne en forsvarslov, der i dette ting vil få den bredeste tilslutning, der er praktisk mulig, idet jeg også har bemærket, at i denne sag har regeringen ikke nogen støtte i sit sædvanlige støtteparti, SF. Så vidt jeg erindrer, var SF i udvalget mest aktiv den dag, militærnægterne mødte op i udvalget.

Min lykønskning til forsvarsministeren har også sin baggrund i det forhold, at der jo desværre er længe imellem, at en minister i denne regering kan møde frem med bred forligsmæssig tilslutning på væsentlige lovgivningsområder, men det kan forsvarsministeren altså her rose sig af.

Ved forslaget's førstebehandling var jeg meget skeptisk med hensyn til muligheden af at nå frem til en forsvarsordning med bred tilslutning, fordi jeg mente, det var et dårligt udgangspunkt for forhandlingerne, at regeringen for anden gang i træk fremsatte et forslag, der efter min vurdering var for meget præget af socialdemokratiets holdning til forsvaret i oppositionsperioden. Jeg gav ved første behandling udtryk for, at jeg mente, det var mest realistisk at tage vor gældende forsvarsordning som udgangspunkt. Vi kan vel godt sige, at det er disse to udgangspunkter, der egentlig har været grundlaget for forhandlingerne, og om det endelige resultat kan man egentlig i korthed sige, at forsvarsministeren har fået sin vilje med hensyn til nogle principper, men at de rent forsvarsmæssige realiteter heldigvis ikke er fjernet ret langt fra den gældende ordning.

Min skepsis fra første behandling blev gjort til skamme, og det er jeg kun glad for, fordi venstre tillægger det en betydelig indirekte forsvarsmæssig værdi, at en forsvarsordning har bred politisk tilslutning, sådan at forsvaret stort set kan være hævet over den partipolitiske strid. Dermed mener jeg

ingenlunde, at det er ønskeligt, at der i og for sig skal være, hvad man kalder ro om forsvaret. Jeg så faktisk gerne, at man diskuterede forsvaret og forsvarrets problemer og forhold noget mere ude i befolkningen.

Men venstre er altså tilfreds med som helhed at kunne notere, at den forsvarsordning, vi er endes om, har en solid jordforbindelse til den gældende ordning.

Jeg vil også benytte lejligheden til at takke udvalgsformanden, hr. Orla Møller, for god ledelse af udvalgsarbejdet; at det er blevet ledet på en sådan måde, at et bredt forlig blev muligt, skyldes vor udvalgsformand, ikke mindst i de sidste vanskelige faser af forhandlingen.

Men nu skal min lykønskning til forsvarsministeren og takken til udvalgsformanden ikke forstås på den måde, at jeg i enhver henseende er tilfreds med den forsvarsordning, der er enighed om, for det er jo ikke tilfældet. Den nye ordning er det bedste, der kunne opnås i den givne situation, men der er jo ingen grund til at skjule, at ordningen har sine skyggesider og mangler; og det kan man lige så godt erkende, men ved et forlig kan det altså ikke blive anderledes.

Disse mangler og svagheder er jo præcist anført i NATO's uklassificerede bemærkninger til forligets indhold, og det er jo ikke just en rosende omtale af ordningen, der kommer til udtryk gennem disse bemærkninger, selv om NATO dog erkender, at ordningen repræsenterer en forbedring i forhold til de oprindelige regeringsforslag, der blev fremsat i 1972. NATO-kritikken er berettiget, det må vi erkende, men i den givne situation må vi tage kritikken til efterretning og gøre en indsats for, at nyordningen kommer til at fungere så godt som muligt. Og uanset kritikken er vi også alle enige om, at det danske forsvar kun har mening som et led i hele NATO-sammenhængen, og at NATO-samarbejdet fortsat er grundlaget for dansk forsvar.

Det er jo ret åbenbart, at nyordningens største svaghed står i forbindelse med den såkaldte supplementsstyrke, der kun får 9 måneders tjenestetid, og som tæller med i beredskabet efter hjemsendelsen. Der er noget eksperimenterende ved denne del af ordningen, men vi må håbe, at den forbedrede uddannelse, der er planlagt for de værnepligtige, der skal indgå i denne styrke,